

Uus tööohutusstandard rõhutab töötajate võtmerolli

Uus juhtimissüsteemi standard tähtsustab töötajate kaasamist kõikidele juhtimistasanditele, rõhutab töötajate heaolu ning integreerib tööohutuse tihedamalt organisatsioonikultuuri.

ALAR SISTOK
Bureau Veritas Eesti OÜ sertifitseerimisosakonna juhataja

Praegu kehtiv juhtimissüsteemi standard OHSAS 18001 asendatakse uue standardiga ISO 45001:2018 kolme aasta pärast. Uleminekuajaperioodil kehtivad aga mõlemad standardid paralleelselt ja seega jääb ettevõteteks piisavalt aega.

Mõlema standardi sarnasuse tõttu saab kergesti luua lõimitud juhtimissüsteemi, kuid ISO 45001 lisab ka uusi aspekte.

Kõige olulisemad erinevused uue standardi nõuetes

Võrreldes eelmise standardiga on lisandunud organisatsiooni kontekst ning töötajate ja teiste huvipoolte vajaduste ja ootuste mõistmine. Organisatsiooni kontekstis peetakse silmas sisemisi või väliseid tegureid, mis võivad organisatsiooni mõjutada ka eesmärkide saavutamise või uute eesmärkide püstitamise osas. Näiteks võib tööturu areng suurendada madalama liisandväärtusega tegevusaladel töõjõu liikuvust. Uued töötajad mõjutavad aga TTO riskitaset, sest nende oskused on madalamad.

Väliseks mõjuriteks võivad näiteks olla ka majanduslik või õiguslik keskkond, uute konkurentide või partnerite teke või muudatused tööstusharus. Sisemisteks mõjuriteks aga organisatsiooni- ja juhtimiskultuur, oskused ja kompetentsid, info liikumine vms.

Tippjuhtkonna vastutust TTO juhtimissüsteemi tulemuslikkuse eest on tugevdatud ning neilt nõutakse organisatsioonis vastava kultuuri arendamist ja töötajate kaitsmist repressioonide eest, kui nad teavitavad vahejuhtumitest või riskidest.

Organisatsioon peab sisse seadma töötajatega arupidamise ja osalemise protsessid kõigil tasanditel ja kõigis tlesannetes TTO juhtimissüsteemi arendamisel, elluviimisel ja tulemuste hindamisel.

Neile tuleb tagada vastav väljaõpe, võimaldada ligipääs teabele ning pida nendega nõu, kuidas süsteemi arendada ja rakendada.

ISO 45001 kõige olulisemad nõuded paiknevad riskide ja võimaluste käsitlusele suunatud tegevuste peatükis. Selles käsitletakse kaht tüüpi riskihinda-

MIS ON MIS

ISO 45001 juhtimissüsteemi standard

PEATEEMAD

Kõiki õnnetusi on vaja ja saab vältida. Kõik vahejuhtumid ja õnnetused nõuavad uurimist. Juhtkonna eestvedamine. Töötajatel on ennetustegevuses võtmeroll. Koollitus, teabevahetus, nõupidamine ja osalemine.

Ennetamine ja tööelu kvaliteet. Ennetamine ja tehnoloogia arendamine.

Riskide juhtimine on hea aritegevusele.

Ohutuse liitmine disaini, tootmise ja kasutamise faasidesse.

UUE ASPEKTID STANDARDIS

Ohutuse juhtimine: laieneb juhtkonna eestvedamise ja töötaja osalemise kaudu kõikidele organisatsiooni juhtimistasanditele.

Heaolu töö.

“Risk” ja “võimalused”: esimene mõiste uueneb, teine lisandub. Käsitletakse juhtimissüsteemi mõjutada võivaid riske ja võimalusi. **Organisatsiooni kontekst ja huvipoolte ootused:** tähtsustatakse ning seeläbi tähtsustatakse ka sisse ostetud teenuste seiret.

Töõtervishoidu ja -ohutust mõjutavate muudatuste juhtimise protsess. Muudatused töömeetodites, organisatsioonis või meeskonnas, seadusandluses, tehnoloogias, tootearenduses jms.

Sisse ostetud organisatsioonid ja töötajad: reguleeritakse rohkem, nõutakse sisse ostetud tegevuste seiret.

Sisse ostetud tegevustest tulenevad riskid: nõutakse määramist ja partneritega sujuva kahesuunalise teabevahetuse loomist.

Tootmise juhtimise teabevara

Soovitused ja näited tootmisstrateegia rakendamise, tootlikkuse ja efektiivsuse juhtimise, tootmismeetodite valiku, korra loomise ja säilitamise kohta tootmisettevõttes. Lisaks Eesti tööstusettevõtete põhjal koostatud juhtumikirjeldused ja uuringud.

Peatoimetaja juhtimiskonsultant ja koollitaja Jari Kukkonen.

VAATA VEEBIST

Kõik Äripäeva pakutavad teabevarad

Aastalitsentsiga saate ligipääsu igal kuul uuenevale teabevarale, kasutada e-nõuandekeskust, lisavõimalusena paberväljaande ja selle täiendused kord kvartalis ning e-uudiskirja Õigusuudised 10 korda aastas.

[teabevara.ee](#)

◀ Tööohutus integreeritakse üha tihedamalt organisatsioonikultuuri FOTO: RAUL MEE

mist: juhtimissüsteemi mõjutada võiva riskide ja võimaluste ning töõtervishoidu ja -ohutusega seotud riskide ja võimaluste hindamine.

Esimesel puhul tuleb arvestada organisatsiooni konteksti, töötajate ja teiste huvipoolte vajadusi, teisel puhul töõ organiseerimist, sotsiaalseid tegureid ja organisatsioonikultuuri ning ka kogemusi. Silmas peab pidades kõiki töõkoha juurde pääsevaid isikuid, sealhulgas alltöõvõtjaid ja külastajaid, kuid avatud töõkohtade puhul ka isikuid, kes võivad töõkohale sattuda tahtmatult või teadmatusest.

Arvestada tuleb nii inimeste käitumist, võõmeid kui ka muid inimtegureid. Kui meetmed, näiteks isikukaitsesevahendid, riskide vähendamiseks on võõtud, aga selgub, et neid ei rakendata, tuleb riske uuesti hinnata.